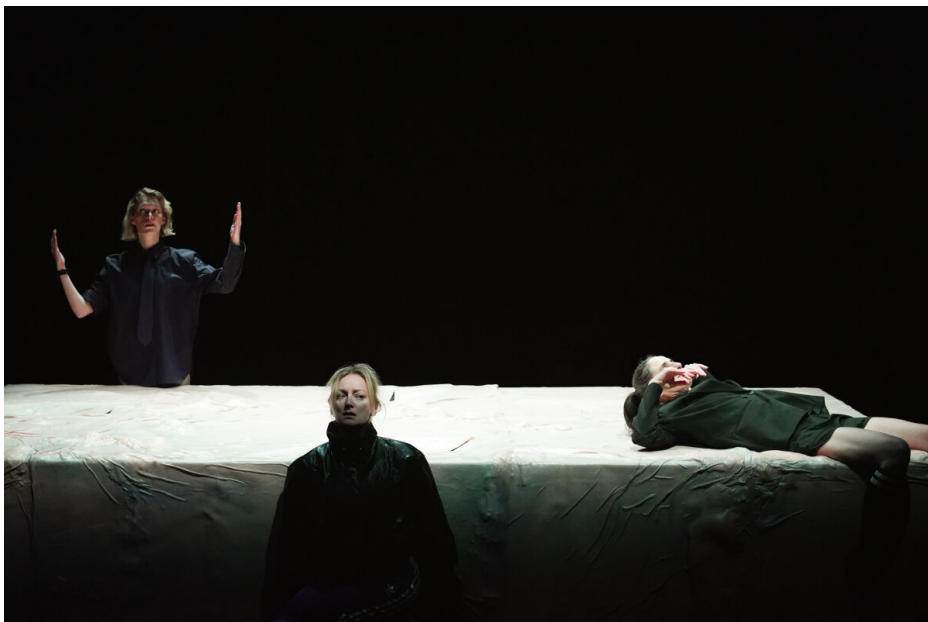

4 Women Getting Sick

RENÉE GOETHIJN

Vrouwen kunnen wel een landschapskaart lezen

Lotte Ogiers

Gezien op 08 november 2025
De Kriekelaar, Schaarbeek in het kader van Beyond the Black Box

In '4 Women Getting Sick' van theatermaakster Renée Goethijn lijden de vier vrouwelijke performers (Audrey Apers, Gina Beuk, Lotte Diependaele en Natacha Nicora) niet aan een seizoensgriepje maar worden ze letterlijk ziek door hun omgeving. In een vulkanische scenografie dragen het landschap en het vrouwelijke lichaam gelijkaardige wonden. Het lijken er te veel om op te noemen, want Goethijn verliest zich soms in de weidsheid van die aangeraakte gebieden.

11 NOVEMBER 2025

Renée Goethijn presenteert '4 Women Getting Sick' niet in een cleane dokterspraktijk, maar in een organische ruimte van rotsblokken en kraterkoppen, van silicone en rupsachtige omhulsels. Via deze zinnelijke scenografie van Katrien Baetslé behoort '4 Women Getting Sick' tot het ecofeministische discours waar ook de voorstellingen van Boogaerdt/Vanderschoot of Hannah De Meyer in thuis zijn. Het vrouwelijke lichaam staat er bij uitstek centraal als transformerende autoriteit en wordt er tegelijk onrecht aangedaan door krachten die de natuurlijke eigenheid ervan miskennen of die enkel een onnatuurlijke, kapitalistische groei voor ogen zien.

Dit is het onontgonnen lichaam van een vrouw die zich niet zomaar laat berijden of versnijden.

De vier vrouwen verzamelen zich in '4 Women Getting Sick' rond een grote tafel die afgespannen is met een rozig siliconen omhulsel. Je ziet bulten en bergen, kraters zelfs, op dit zacht glooiende landschap. Het contrasteert met de mannelijke energie die de bewegingen van de vier vrouwen oproepen. Ze wijzen gedecideerd, kruisen hun armen. Ze duwen in de bulten of kruipen op de tafel. Ze zijn het werkelijk oneens met elkaar. Deze openingsscène heeft iets weg van

wat zich op een familieweekend afspeelt wanneer de nonkels zich rond de stafkaart verzamelen om de route van de wandeling te bepalen. Of zijn het investeerders die zich het land toe-eigenen? Hoewel de vier figuren hun autoriteit uitoefenen op het stilzwijgende organisme dat voor hen ligt, blijft dat niet duren wanneer de materie hen één voor één opslokt in haar kraters. Dit is het onontgonnen lichaam van een vrouw die zich niet zomaar laat berijden of versnijden.

Die verwoestende, patriarchale kracht is in '4 Women Getting Sick' de oorzaak van het ziek zijn. Lotte Diependaele vertelt dat haar symptomen begonnen "toen het gras stopte met groeien en al de rest net onnatuurlijk explodeerde." Eeuwenlang koppelde de medische wereld vrouwelijke pijnklachten aan de geestestoestand van dé vrouw of werd er geen onderzoek gedaan naar vrouwenziekten. Dat tonen Gina Beuk en Audrey Apers wanneer ze met strakke, stoere bewegingen de buik van Natacha Nicora opensnijden terwijl ze een warrig grappig Latijn spreken. Ze halen donker zand uit haar wonden. De lachwekkende *serieux* van Beuk en Apers zet de onkunde en diepgewortelde afstand tot het vrouwenlichaam in de verf.

Op sommige momenten wil '4 Women Getting Sick' te veel tegelijk aankaarten waardoor de krachtige subtiliteit van de gekozen beeldtaal en boodschap vervliegt.

Renée Goethijn stelt met '4 Women Getting Sick' een holistisch onderzoek voorop dat vooral prikkelt wanneer de vrouwenlichamen half verdoken in het landschap verstopt zitten en woordeloos deel uitmaken van wat hen omringt of bij hen binnendringt. Toch is dit universum minder uitgekiend dan de werelden van eerdergenoemde vrouwelijke makers. Op sommige momenten wil '4 Women Getting Sick' te veel tegelijk aankaarten waardoor de krachtige subtiliteit van de gekozen beeldtaal en boodschap vervliegt.

Misschien is de nogal flauwe, lange scène waarin de drie vrouwen als nummers behandeld worden in de wachtkamer er het beste voorbeeld van. Diependaele hangt nog half in een krater. Audrey Apers ondervraagt de drie patiënten. Haar gezicht is onzichtbaar door een rotsachtig masker dat ze heeft opgezet. De eerste en bijna enige woorden van de voorstelling zijn banale instructies of verzuchtingen over de wachttijd. Plots gaat het dus ook nog eens over het verval van onze medische wereld en doorboort de 'administratieve' taal de poëzie van vrouwelijke vulkanen die lava en ledematen spuwen. Veel draagt deze taal of scène niet bij tot de dieperliggende opbouw van het universum waarvan je hoopt dat het maar met mondjesmaat zijn geheimen prijsgeeft. Want de verwarring én ontwarring van lichaam en landschap, daarin schuilt de kracht van '4 Women Getting Sick'.

De ecofeministische beeldtaal hanteert een bevreemdende taligheid die de gevaren van onze moderne technologie onmaskert. De performances scheppen vaak een gebricoleerd sci-fi universum waarin het vrouwenlichaam balanceert tussen natuurlijkheid en bevreemding. Denk aan de combinatie van de geschilderde decors in de hypermoderne installaties van Boogaardt/Vanderschoot of de mythische, alien-achtige figuren die Hannah De Meyer in haar oeuvre opvoert.

Het draait hier niet om de theatrale maskerade, maar net om de onthulling van wat fake en daardoor ziekmakend is.

Via 'gebricoleerde' toverij krijg je in '4 Women Getting Sick' een maatschappelijke ontmaskering. "What's real and what's fake?," vraagt Lotte Diependaele zich af terwijl de drie anderen de grote tafel uit elkaar rollen tot er een verscheurd landschap overblijft. Hier komt geen vernuftige technologie aan te pas. Je krijgt door deze actie wel een inkijk in hoe eerdere scènes, waar ledematen en stenen uit de kraters tevoorschijn kwamen, in elkaar zaten. Zoals wanneer Gina Beuk eerst als een volleurde actrice overgeeft, brengt ze enkele seconden nadien de waterslang aan haar mond om overdreven lang en veel te kunnen kotsen. Er is geen verhulling. Het draait hier niet om de theatrale maskerade, maar net om de onthulling van wat fake en daardoor ziekmakend is.

Die amateuristische goochelarij is misschien nog het meest nadrukkelijk wanneer de vier, al niezend, terug aan tafel gaan. Bij elke oprisping toveren ze een stukje servies tevoorschijn. Al snel laten ze dat 'toveren' achterwege en niezen ze zo nadrukkelijk dat ook het servies hieronder lijdt. Borden breken, een glas barst. Je ziet letterlijk hoe ze de attributen vanonder de tafel halen. Hoe komt het eten op het bord? Zo! Niezen, grijpen, gooien! Die onttoverde realiteit staat in schril contrast met wat wij elke dag op ons bord krijgen. Waar komt onze goeddoorbakken steak vandaan of welke chemische processen lagen aan de basis van onze *Redefine Meat Flank* steak (lees: ordinaire vleesvervanger)? Die afstand tot onze voeding en de natuur maakt ons letterlijk ziek. Toch is niet alles zwartgeblakerd in '4 Women Getting Sick'. Half lichaam, half rots, houdt één van de vier vrouwen een bosje bloemen vast. In dit vrouwelijke landschap blijft het altijd wel ergens lente.